Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT 2c NA DAN DOBIVATE "GLAS NARODA" PO POŠTI NARAVNOST NA SVOJ DOM (izvzemši sobot, nedelj in praznikov).
:: Čitajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242 — Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 8. Štev. 8. — NEW YORK, MONDAY, JANUARY 13, 1941 — PONEDELJEK, 13 JANUARJA, 1941 — Volume XLIX. — Letnik XLIX.

BOLGARSKA OSTANE NEVTRALNA

FILOV PRAVI, DA BO BOLGARSKA OSTALA V PRIJATELJSKIH ODNOŠAJIH Z NEMČIJO IN RUSIJO . . . SKUŠALA BO OSTATI IZVEN VOJNE . . . BOLGARSKA JE PREMAJHNA, DA BI SAMA ODLOČEVALA

Bolgarski ministrski predsednik dr. Bogdan Filov je včeraj v svojem govoru v Ruščuku na Donavi izjavil, da bo Bolgarska še dalje skušala ostati izven vojne.

"Ta politika se bo nadaljevala v istem duhu in na isti način tudi vbodoče," je rekel. "Narodi naj imajo v svojih mislih, da smo danes priča največje katastrofe, ki jo je sploh kdaj videla zgodovina. To je vojna, ki po nedavni izjavi predsednika Združenih držav preti, da se bo razvila v svetovni požar."

Dalje je rekel, da mora biti vlada zelo previdna v svoji politiki, narod pa mora obdržati mirno in hladno kri, kajti vsak nepremišljen korak bi mogel biti usoden.

S temi besedami je Filov odgovoril onim, ki so zahtevali, da Bolgarska takoj stopi na stran Rusije; Filov pa je dejal, da je Bolgarska vedno delala najprej samo za sebe in za nobeno drugo državo.

"Na nas ne smejo vplivati čustva, prijateljstvo ali želje," je rekel, "temveč moramo pred vsem ostati Bolgari in delati samo za Bolgarsko in biti pripravljeni žrtvovati samo za Bolgarsko in nikdar za koga drugega."

Priznal je, da je Bolgarska majhna država in da sama ne more odločevati ter je rekel:

"Opozoriti pa vas moram, da danes mir ali vojna nista odvisna od tako majhne države kot je Bolgarska. Tako majhna je, da ne more odločevati, ali bo vojna ali mir. Vsled tega moramo biti pripravljeni vsak čas braniti najvažnejše interese Bolgarske, njeno svobodo in neodvisnost pod vsakimi okolščinami, kajti narod, ki ni pripravljen braniti se, bo zasužnjen."

Filov je rekel, da bo Bolgarska ostala v prijateljskih odnošajih z Nemčijo in Rusijo, čijih zaslugo je, da je dobila od Rumunske Dobrudžo.

Filov je govoril po radio in ga je mogel slišati vsak Bolgar. To je bila tudi njegova prva izjava glede bolgarske politike, odkar se je vrnil z Dunaja. In Bolgari so se oddahnili, kajti zadnje dni so bile po deželi razširjene razne govorice, da so nemški vojaki že v deželi, da je Bolgarska celo že v vojni itd.

Turčija grozi z vojno napovedjo

Nek visok turški uradnik je rekel zastopniku United Press, da bo Turčija napovedala vojno, ako nemške čete prekoračijo rumunsko mejo na Bolgarsko. Rekel je, da se bo prihodnja dva tedna pokazalo, kaj namerava Nemčija s svojim vojaštvom na Rumunskem. Nemčija mora imeti eno izmed naslednjih namer: napasti Rusijo, napasti Turčijo in Grško, ali pa varovati rumunske petrolejske vrelce proti domačim upornečem, kakor tudi proti angleškim zračnim napadom.

Nov balkanski blok

Diplomatski krogi v Bernu v Švici so izvedeli, da se kuje nov bolkanski blok, v katerem bodo Turčija, Jugoslavija, Bolgarska in Grška, ki se bodo skupno postavile proti nadaljnemu nemškemu prodiranju na Balkan.

Ta blok bo tudi uredil medsebojne gospodarske razmere in bo imel skupno carino, tako da bodo vse države v bloku imele enak dostop do žita in do surovin.

Za bolkanski blok delujejo posebno turški diplomati. In v tem bo mogoče tudi nekaj resnice, kajti včeraj je bolgarski vnanji minister Ivan Popov ob istem času sprejel jugoslovanskega in grškega poslanika in imel ž njim dolg razgovor. Nato se je grški poslanik zglasil pri turškem poslaniku v Sofiji, po njunem razgovoru pa je turški poslanik obiskal jugoslovanskega poslanika.

ŽIVILA ZA LAČNO EVROPO

Najprej bosta dobili pomoč nezasedena Francija in Španska. — Konci januarja bo odplul proti Evropi parnik z mlekom, otroško obleko in vitamini.

Ker bo Anglija pustila skozi blokado ameriška živila za evropsko stradajoče prebivalstvo, je ameriški Rdeči križ takoj začel organizirati pomožno akcijo za nezasedeno Francijo in Špansko.

Konci tekočega meseca bo odplul iz Amerike prvi parnik, naložen z mlečnimi konservami, vitaminskimi koncentrati in otroško obleko za Francijo ter z moko in mlekom za Špansko.

Na priporočilo predsednika Roosevelta bo dal Rdeči križ Španski cel parnik pšenice, kar naj bi bilo za prvo potrebo.

Predno je bilo to sklenjeno in določeno, so se vršila dolgotrajna pogajanja z Anglijo, Špansko in Francijo.

Španska je morala svečano obljubiti, da se ne bo udeležila vojne. Glede Francije sta morali dobiti Anglija in Amerika svečano zatrdilo, da ne bodo prišle pošiljatve v nemške roke.

Razdelitev živil in drugih potrebščin se bo vršila pod najstrožjim nadzorstvom ameriškega Rdečega križa. Vse to zadevne načrte je izdelal odličen uradnik Rdečega križa, Norman Davis.

Poštne oblasti v Buenos Aires so naznanile, da bo francoska trgovska ladja "Mendoza" odplula te dni z veliko pošiljatvijo mesa in bombaža za Francijo.

Angleži ladje ne bodo pustili skozi blokado in so že določili dva rušilca, da jo bosta ujela.

V pristanišču Buenos Aires sta še dve drugi francoski ladji, ki tudi nameravajo v doglednem času odpluti.

Predsednik naj odloča glede pomoči Angliji

Administracija je predložila kongresu predlogo, ki bi dala, če bi bila vzakonjena, presedniku Rooseveltu brezprimerno oblast. — Nasprotniki administracije označujejo predlogo kot "vojno napoved v rokavicah".

Kongresu je bila konci prejšnjega tedna predložena predloga glede vojne pomoči Angliji.

Predloga določa, naj bi imel predsednik Roosevelt izključno pravico naročiti arzenalom, tovarnam in ladjedelnicam izdelati orožje ali druge potrebščine za katerokoli državo, ki bo po mnenju predsednika pripomogla k obrambi Združenih držav.

To se pravi, da bi imel predsednik izključno pravico odločati, kateri državi naj Amerika pomaga, kakšna obrambna sredstva naj ji da na razpolago, kakšno orožje naj producirajo ameriške tovarne in kakšne ladje naj izdelujejo ameriške ladjedelnice.

Predsednik bi imel tudi pravico odločati, pod kakšnimi pogoji naj bo obrambni materijal izročen; če naj bo prodan, posojen ali zamenjan.

Ko je bilo besedilo pogodbe objavljeno, je završalo med nasprotniki administracije. — Rooseveltu očitajo, da se skuša polastiti diktatorske oblasti ter da je predloga nekakšna vojno napoved "v rokavicah" oziroma v navidez nedolžni obliki.

Po predložitvi predloge ameriškemu kongresu, je sprejel predsednik v avdienci ameriške časnikarje ter jim rekel, da je predloga izredno velike važnosti ter želi, da bi bila čimprej sprejeta.

— Vsak zamujen dan ali teden nam bo v napotje—je dejal.

Odločno je zanikal, da stremi po kakšni oblasti, dejal pa je: — Če je treba kakšno delo završiti, ga je treba pač završiti. V tem slučaju mora imeti nekdo oblast poskrbeti, da bo završeno.

Nasprotniki predloge so mnenja, da v tem slučaju ne gre toliko za razširjeno oblast kot pa za dejstvo, da bo dežela pahnjena v vojno.

Predlogo sta predložila senator Barkley in kongresnik McCormack, oba demokrata, z utemeljitvijo, da bo edinole s pomočjo te predloge mogoče izpolniti predsednikovo obljubo glede vestranske pomoči Angliji in drugim državam, ki so v borbi z diktaturami.

Ameriške tovarne in ladjedelnice bodo pa izdelovale le tak vojni materijal, ki bo poraben za našo lastno armado, mornorico in zračno silo. S tem bo produkcija standarizi-

(Nadaljevanje na 3. str.)

ANGLEŠKE BOMBE ZADELE KATEDRALO

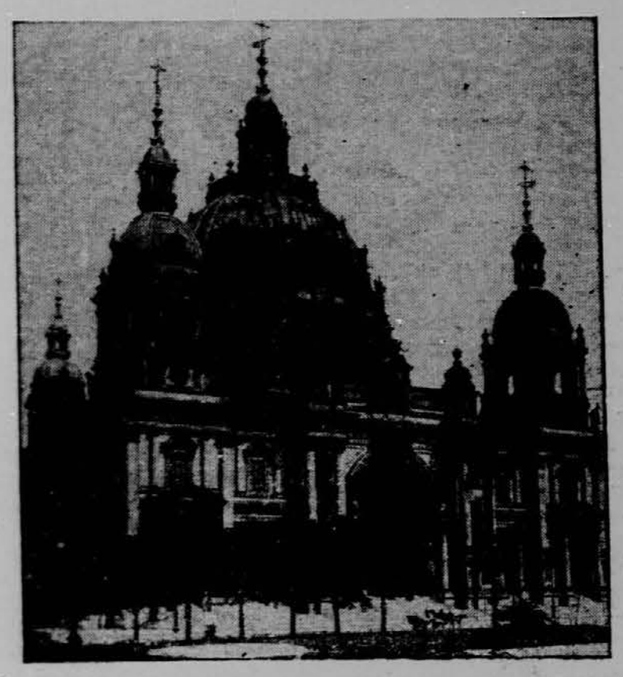

Katedrala v Berlinu, katero je pred nekaj dnevi ob priliki zračnega napada zadela bomba. — Nemci so vsled strahovitih angleških napadov iz zraka začeli premeščati važne industrije bolj v iztoč ni del dežele.

Vojna poročila

Italjani v Albaniji se umikajo

Po zavzetju Klisure v petek so Grki takoj pričeli zasledovati bežeče Italjane po potih in gorskih prelazih proti severu in zapadu v smeri proti Tepeleniju.

Neko poročilo iz Jugoslavije pravi, da so Grki včeraj popoldne vkorakali v Tepeleni, poročevalec Associated Press pa pravi, da so še vedno v teku boji za višine okoli mesta.

Črta Tepeleni-Klisura je ključ do celega osrednjega predela in do pokrajine med rekama Viosa in Semeni. Italjani se naglo umikajo proti Valoni, ki je za Italjane nad vse važno pristanišče.

Včeraj so Grki naskočili veliko laško skladišče, v katerem so poleg velike množine živeža dobili tudi mnogo odej, ki jih zelo potrebujejo.

— — —

Angleži bombardirali Turin

Sinoči so angleški aeroplani preleteli Alpe ter so bombardirali arzenal v Turinu. Poleg tega so metali vžigalne bombe še na več drugih krajev v severni Italiji.

V soboto so angleški aeroplani tudi bombardirali Wilhelmshaven ter razne kraje na Holandskem in v Belgiji.

Vojna v Libiji

Angleški aeroplani neprestano bombardirajo laške postojanke v Libijski puščavi. Med drugimi kraji so včeraj bombardirali letališči v Benini in Berki.

Angleži s topovi obstreljujejo trdnjavo Tobruk. Mesto je popolnoma obkoljeno.

Večji stroški s kipom Svobode

Izza izbruha vojne je zelo naraslo zanimanje za kip Svobode, ki stoji na majhnem otoku v newyorškem pristanišču.

Vsak dan ga obišče toliko ljudi, da je bilo treba najeti dva nova čuvaja.

Kongres je dovolil v ta namen in za druge dodatne stroške nadaljnih $4500 na leto.

TABER KRITIZIRA ROOSEVELTA

Newyorški kongresnik je imenoval predsednika najbolj nezmožnega upravnega uradnika v zgodovini Združenih držav. — Čemu niso republikanci ploskali Rooseveltovemu govoru?

Republikanski kongresnik Taber iz New Yorka je rekel, da predsedniku Rooseveltu ne zaupa in da bo v zgodovini označen predsednik kot najbolj nezmožen upravni uradnik, kar jih je imela dežela.

Taber je najstarejši član zborničnega odbora za apropriacije.

Svojo izjavo je podal vsled opazk gospe Rooseveltove, katera je rekla, da je bilo obžalovanja vredno, ker nekateri republikanci Rooseveltovem govoru niso ploskali.

— Vsled te izjave smo prisiljeni povedati, čemu mnogi nismo predsedniku ploskali. Jaz mu zato nisem ploskal, ker mu ne zaupam. Dvakrat sem ti marsikako varčevalno odbil ž njim, pa me je izdal.

Taber je pomagal uveljaviti redbo, predsednik je pa to izrabil ter skrčil podporo pohabljenim veteranom.

Taberju tudi niso povšeči vojaška taborišča. Pravi, da vojaki nimajo potrebne obleke, odeje in zdravniške oskrbe. Zgradnja vojaških taborišč je po njegovem zatrdilu največje raketirstvo, pri katerem je kdaj sodelovala ameriška vlada.

Tabor tudi ni zadovoljen s Hillmanom, ki ga je imenoval predsednik za načelnika produkcijskega urada.

Republikanski kongresnik Hoffman iz Michigana je odvrnil na pripombo Rooseveltove žene:

— Predsedniku sem se že večkrat pridružil, če se pa njegova dejanja preveč oddalijo od njegovih besed, mu pri najboljši volji ne morem slediti.

NAGLO POJASNJENA "ODVEDBA"

Dva meseca starega otroka je odvedla duševno bolna zamorka, ki ga je smatrala za svoje lastno dete.

Družina Georga Stubbsa v Atlantic City, N. J., je bila strašno razburjena. Kako tudi ne! Teta Gertrude Stubbs je odpeljala svojega dva meseca starega nečaka na sprehod. Dospela sta do trgovine, v kateri so bile lepe igrače. Teta je pustila otroka v vozičku in šla v trgovino kupit igračo. Ko se je vrnila, je bil voziček prazen.

Vsa zaprepaščena je obvestila policijo. Šest ur so policisti in detektivi preiskovali okolico, toda dobili niso nobenega sledu.

Takrat je detektivu Danielu McCarthyju nekdo omenil, da je videl pred dobro uro postarno zamorko z belim otrokom v naročju. Detektiv se je takoj spomnil neke zamorke, ki je bila že dvakrat v umobolnici.

Odpravil se je v njeno stanovanje ter dobil zamorko spečo na postelji. Poleg nje je sladko spal odvedeni otrok.

Ko jo je detektiv prebudil in ji vzel otroka, je začela kričati, da je to njen otrok, ki ga je prejšnjo noč rodila.

Otroka so odnesli v bolnišnico, kjer so zdravniki dognali, da se mu ni nič zgodilo, slaboumno revo so pa poslali v umobolnico.

Onstran morja

Kralj Karol bo "zastavkal"

Kot pravi neko poročilo iz Londona, je bivši rumunski kralj Karol zagrozil, da bo pričel z gladovno stavko, ako mu ne bo kmalu dovoljeno odpotovati iz Španske. Karol bi s svojo "ženo" Magdo Lupescu najrajše odpotoval v Združene države, ako bi mu ameriški konzul hotel vizirati njegov potni list.

— — —

Lincolnov stolp poškodovan

Nemške bombe so tako poškodovale 250 čevljev visok Lincolnov stolp pri cerkvi v Lambeth, da ga bo treba porušiti.

Stolp je veljal 17 tisoč dolarjev in je bil zgrajen s prostovoljnimi prispevki. Posvetil ga je Lincolnov sin Robert Todd Lincoln, ko je bil od leta 1889 do 1893 ameriški poslanik v Angliji.

Zadele so ga tri bombe, dočim je ostala v bližini stoječa cerkev kakor po naključju nepoškodovana.

V Londonu prebivajoči Amerikanci pravijo, da bodo po vojni stolp popravili, oziroma, če bo treba, nanovo zgradili.

— — —

Nemec obsojen zaradi špijonaže

Turško vojaško sodišče v Istambulu je obsodilo nekega Nemca, ki pravi, da je njegovo ime van de Osten, na dvanajst let ječe zastran špijonaže.

To je bila izza proglasitve vojnega stanja prva taka obsodba.

— — —

Japonska vojaška misija v Berlinu

V Berlin je dospela japonska vojaška misija pod vodstvom generala Jamašita, člana japonskega generalnega štaba.

Japonci bodo razpravljali z nemškimi vojaškimi izvedenci glede sodelovanja med Japonsko in Nemčijo na podlagi pogodbe med tremi velesilami, podpisane dne 27. septembra v Berlinu.

Jamašita je dospel s svojimi tovariši preko Sibirije v nemško glavno mesto.

— — —

Nenavadna "stara ženica"

Nemška policija preišče vse vlake, vožeče v Varšavo, hoteč s tem preprečiti vtihotapljanje živil.

Na neki postaji so policisti zapovedali vsem potnikom stopiti iz vagonov. Vsi so se pokorili, le v nekem kotu je nevidezno dremala "stara ženica". Ko jo je policist stresel, je padla s klopi in obležala nepremično na tleh. Šele takrat se je izkazalo, da ni "stara ženica", pač pa v žensko obleko našemljena zaklana svinja, katero je na ta način nekdo skušal spraviti v Varšavo.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovenic Publishing Company, (A Corporation). Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

48th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly $6.—. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado $6.—; za pol leta $3.—; za četrt leta $1.50. — Za New York za celo leto $7.—; za pol leta $3.50. Za inozemstvo za celo leto $7.—; za pol leta $3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3—1242

LETOS ŠE NE BO ODLOČITVE

Po veliki vojni igri se pojavljajo novi razvoji. Prihodnji dogodki že mečejo svoje temne sence. Hitler pošilja vojaštvo v južni del Romunske. Nekaj odličnih bolgarskih državnikov je bilo v Berlinu, toda Hitler se je hotel pomeniti tudi z bolgarskim kraljem. Kralj Boris je pod pretvezo, da bi rad obiskal svojega očeta, odpotoval v Berlin.

Da bo Hitler v najkrajšem času prevzel Bolgarsko, ni nobenega dvoma več.

Kam pa potem? Ali proti Grški ali pa kar proti Turčiji in Palestini, Iraku in Sueškemu kanalu?

Nacijski blitzkrieg z velikimi zračnimi transporti vojaštva ni izključen v tistih krajih. Od Bolgarske do Turčije ni daleč, posebno z letalom ne.

Majhni narodi, kot sta naprimer Bolgarska in Jugoslavija, so danes v hujših kleščah, kot so bili Škandinavci in Nizozemci pred osmimi ali devetimi meseci.

Ali naj se brez boja vdajo, kot sta se Danska in Romunska? Ali naj se bore in podležejo kakor Norveška, Holandska in Belgija?

Toda dva znatno manjša naroda sta se branila in sta dosegla nekaj uspehov: Finci in Grki.

Pomisliti je pa treba, da so imeli Finci z Rusi opravka, Grki pa z Italijani. Med nacijsko armado ter laškim in ruskim vojaštvom je razlika kakor med dnevom in nočjo.

Sicer pa zgodovina grško-italijanske vojne še ni zaključena. Če pridejo Nemci tja doli, bo kaj kmalu tudi zmagoslovni grški armadi odklenkalo.

Leto 1941 obeta biti strašno mračno, če bo letos na evropski celini še kaj vojnih pohodov.

Nemčija lahko pregazi s svojimi 250 divizijami, primerno zračno silo in tanki vsako evropsko deželo. Hitler edinole morškim ožinam ni kos. Naprimer komaj 23 milj širokemu Rokavskemu prelivu.

Zato so pa tudi Angleži na svojih otokih in v severnem delu Afrike v dosti ugodnejšem položaju kot pa, recimo, Grki in Turki.

Toda zaenkrat Hitlerju niso toliko mar vojaški kot pa politični problemi. Pa tudi politične probleme prevlada glavno vprašanje, ki se glasi:

— Kaj bo osvojevalcu s kljukastim križem vse to koristilo? Ali mu bo končna zmaga kaj bližja, če bo meje podjarmljenega ozemlja še razširil proti jugovzhodu, proti jugu ali tudi proti jugozapadu? Ali bo s tem zlomil moč Anglije? Ali bo s tem uničena angleška armada, mornarica, zračna sila?

Mogoče bi se Hitler z zavzetjem gotovih strateških točk ob Sredozemlju približal temu cilju. S popolno kontrolo Sredozemskega morja od Gibraltarja pa do Sueza in Dardanel bi si mogoče ugladil pot k porazu Anglije kot svetovne velesile.

Toda zmagati more edinole s pomočjo usodnega udarca proti Angleškemu otočju, s pomočjo invazije. V to smer mora osredotočiti vse svoje misli in načrte.

Hitler ve, da čas bliskovito beži in da se ne sme obotavljati, da ne sme čakati dne, ko bo vsa ogromna ameriška industrija prilagodena vojni produkciji.

Hitler ve, da mora Agleško otočje letos poraziti—kajti če ga letos ne bo, ga ne bo nikoli. Prihodnje leto bo namreč ameriška pomoč onemogočila njegove udarce.

Sile demokracije in civilizacije bodo letos še vedno v defenzivi, to se pravi, da se bodo branile, ne pa napadale. Hitlerjeve armade zaenkrat še ni mogoče premagati, njegova zračna sila bo imela letos še vedno premoč. Toda letos bo že vzklilo seme popolnega preobrata.

Amerika bo prispevala svoj delež k osvoboditvi človeštva izpod tiranstva. Amerika bo ostala zvesta idealom svobode.

"MORSKI LOVCI."

Angleški list "Manchester Guardian" poroča o novem tipu motornih torpedovk, ki spadajo med najmanjše, a najhitrejše vojne ladje na svetu. Ker je njihova naloga na morju podobna oni lovskih letal v zraku, so novi tip torpedovk krstili z imenom "morski lovci" ali "morski Spitfire." List piše, da so podrobnosti in oborožitev teh ladjic še tajnost, da pa so to najhitrejše in v sorazmerju s svojo velikostjo tudi najbolje oborožene vojne ladje. Njihova ofenzivna sposobnost je prav tako velika kakor pri mnogih večjih ladjah, zaradi svoje majhnosti pa so le v prav neznatni meri izpostavljene zadetkom sovražnih topov ali letalskim bombam. Za to vrsto vojnih ladij je po zatrjevanju omenjenega lista največje priglaševanje oficirjev in moštva, čeprav ne nudijo nobene udobnosti, za to pa tem več avantur, doživetij in nevarnosti.

Iz Slovenije

NARASLA SAVA RAZBILA SPLAV.

V Radečah je znano pristajališče splavarjev, ki vozijo les iz Savinske doline in Zasavja proti Zagrebu in Beogradu. 16. novembra lani se je dvema splavarjema, ki sta vozila les iz Litije, pripetila huda nesreča. Kljub temu, da je Sava hitro naraščala, sta se pogumna splavarja Henrik Sotlar in Ivan Knavs odpravila na pot, ker sta očitno upala, da bodo vode polagoma upadle. Ko sta po divji vožnji prispela do Radeč in sta hotela pristati, pa se jima je zlomilo krmilo in se razbil splov. Pri tej nezgodi je Sotlar padel v deročo vodo in umazani savski valovi bi ga bili kmalu požrli, da ga ni rešil neki drugi splavar. Razdivjana voda pa je odnesla del njegovega splava s Knavsom, ki si je pomagal le z enim drogom naprej, neznani usodi nasproti.

Požrtvovalni Sotlar, ki je bil še ves moker in prepaden od nesreče, saj so ga komaj potegnili iz mrzlega objema savskih valov, je takoj planil na kolo in po cesti hitel za svojim tovarišem na razbitem splavu. Kakšnih 10 km od Radeč so brodolomca pričakali s čolnom in ga rešili, ostanek razbitega splava pa so morali prepustiti volji razdivjane Save.

LASTNO DOMAČIJO JE ZAŽGAL.

V noči 16. novembra je nastal požar v hiši vdove Marije Kržonove v Odrkih pri Trebnjem. Ta večer lastnice ni bilo doma, pač pa so bili doma njen sin France in hčerka Marija s svojim možem. Med domačini je že dolgo časa vladalo napeto razmerje in tudi ta večer so se močno sporekli. Beseda je dala besedo, očitki so padali vsak hip in posledica je bila, da so se naposled med seboj tudi stepli. Franceta, ki stalno živi v materini hiši, sta sestra in mož, potem, ko sta ga pretepla, vrgla iz hiše. Užaljeni brat jima je zagrozil, da bosta tudi onadva kmalu morala zapustiti bajto. Svojo grožnjo je uresničil. Takoj po "izgonu" je podtaknil ogenj in že je bila hišica v plamenih. Po požigu materine hiše je požigalec odšel v Trebnje, kjer je ljudem, ki so opazovali požar, pojasnjeval, zakaj je podtaknil ogenj. Dodal je: "Zdaj bosta morala tudi ona dva zapustiti bajto!" O dejanju je obvestil tudi svojo ženo, ki je bila v sosedni vasi, in svojo mater nato se je javil orožnikom.

Hiša je z vsem bornim imetjem pogorela do tal, saj ni bilo nikogar, ki bi hotel kaj reševati. Opazovalci nočnega požara, ki so brezbrižno gledali vso to tragedijo, bi pač morali priskočiti na pomoč že zaradi uboge matere vdove, ki teh razprtij gotovo ni kriva in ki je zdaj ob svoj dom.

SMRTNA NESREČA VOZNIKA.

Hud udarec je utrpela Mulhova družina iz vasi Kozjaka. Prav tako tudi gasilska četa na Občinah, ki je izgubila z 28 letnim Tonetom Mulhom vrlega člana. Mulhov Tone je vozil z Mirne peči sadje za žganjekuho. Že v trdi temi je krenil od Rdečega kala proti Doberničam. Kako je prišlo do nesreče, je zdaj pač težko ugotoviti, ker je bil Tone sam na vozu, ko se je vračal domov. Sodijo pa, da sta mu na nekem razpotju krenila konja z glavne ceste na stransko pot. Tone je morda med vožnjo malo zadremal ali pa v temi nj opazil, da sta krenila konja z glavne poti. Dospevši do ovinka, kjer je cesta precej odsekana in nezavarovana, so prišla kolesa na rob ceste, voz se je začel nagibati preko roba in je nato tudi padel s ceste kake tri metre globoko. Padec je bil usoden. Mulhovega Toneta je pokopal voz pod se. Več ur je ležal fant v nezavesti in je preminil sam v nevarnem jarku. Teža voza mu je zdrobila prsni koš in ga je pritisk tudi zadušil.

Drugo jutro je našel Mulhovega Toneta pod prevrnjenim vozom neki vaščan, ki je šel po opravkih mimo nevarnega mesta. Obvestil je takoj sosede, ki so dvignili voz, nesrečni Tone pa je bil že mrtev. Pokopali so ga ob častnem spremstvu gasilcev.

RAZPRAVA PROTI HACETU KONČANA.

Okrog 25 kg tehtajo spisi o zločinih Antona Haceta, ki se je tako vešče skrival dolge mesece pred orožniki, pa je nazadnje le padel v roke pravice. Osem debelih fasciklov leži na mizi državnega tožilca.

Preiskovalno sodišče je storilo veliko delo, zdaj je na državnem tožilcu, da prikaže v obtožnici strahotno sliko Hacetovih zločinov in zahteva zločincu primerno kazen, ko bo Hace sedel na zatožno klop pred sodniki velikega senata. Mesec dni napornega dela bo treba, da bo državni tožilec vse akte obdelal in sestavil obtožnico.

Anton Hace je bil aretiran v zelo dramatičnih okolnostih. Aretiran je bil po hudem spopadu z policijskima organoma Francem Medletom in Gojmirom Kremžarjem, ki bi skoraj postala žrtev nevarnega zločinca. Samo zaradi spretnosti obeh stražnikov se tega dne ni povečalo število Hacetovih smrtnih žrtev.

Preiskava proti morilcu in razbojniku je pri ljubljanskem sodišču tekla zaradi petih umorov in zaradi več razbojništev, kakor tudi zaradi reci in piši 150 vlomov in tatvin. Razbojnik je dosegel v vseh teh ločinih žalosten rekord. Državni tožilec bo naperil proti Hacetu obtožnico zaradi vseh umorov in razbojništev, le vse vlome in tatvine, ki jih je obravnavala preiskava, ne bodo predmet obtožbe. Pri teh se bo državni tožilec omejil na kakih 60 vlomov in tatvin, ki so nedvomno dokazane.

S Hacetom bodo sedli na zatožno klop tudi nekateri izmed njegovih pajdašev. Vseh Hacetovih pajdašev orožniki in policija niso mogli poloviti, a glavni so za zapahi, tako Štefan Kovačič in še nekateri drugi, ki so kupovali od razbojnika nakradeno in oropano blago ali ga prikrivali, vedoč, kakšnega izvora je.

Med preiskavo je Hace kazal kaj raznolike obraze, včasih je bil zelo zgovoren in je prostodušno priznaval številne zločine, včasih je bil zakrknjen in ni bilo mogoče iz njega spraviti besede. Zadnje čase je zopet zelo redkobeseden in je videti, kakor da se je vdal v svojo usodo. Prav dobro ve, kaj ga čaka. V okovih je v samotni celici in se morda že kesa.

Šele po aretaciji so prišli nekateri Hacetovi zločini na dan. Ljudje so se ga bali in so zamolčali orožnikom marsikatero navidezno nevažno pojasnilo, samo da bi odvrnili od sebe zločinčevo maščevanje. Njih strah je bil pa tudi upravičen, saj je bilo znano, da je Hacetu malenkost spraviti človeka na oni svet, kadar gre za njegovo kožo. Srečo je pa tudi imel, nekatera gola naključja so preprečila, da ni bil že mnogo pred 13. marcem prijet. Ta sreča je bila kriva, da je Hace zaupal vase in se je nekoč celo bahal, da njega orožniki ne bodo nikoli dobili, vsaj živega ne. Pa se je letako zgodilo in vsa dežela se je oddahnila.

ZARADI ODPOVEDI SLUŽBE OBUPAL NAD ŽIVLJENJEM.

30 letni Engelbert Bohak v Mariboru si je prerezal žile na desnici, levici in vratu. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu rešili življenje. Bohak je dejal, da mu je neki obrtnik v Mariboru odpovedal službo pa da je zaradi tega obupal nad življenjem, ker ne ve, s čim bi preživljal ženo in otroka.

KRVAVA FANTOVSKA BITKA.

V neki oplotniški gostilni so fantje veselo popivali. Pikra opazka je vznemirila razpoloženje, sledil je hud spopad. V splošni gneči se je zgrudil ves krvav na tla 28 letni Peter Slatinek iz Koblja. Revežu so izstopila črева, ki so bila ranjena. Slatinka so takoj prepeljali v mariborsko bolnišnico.

ŽALOSTNA VEST IZ DOMOVINE.

Mr. Andrew Magajna v New Yorku je prejel od svoje hčere, ki živi v Švici, žalostno vest, da je v Trstu avtni vlak povozil Samota Maganja, sina njegovega brata Franka Maganje, ki je pred dvema letoma umrl v New Yorku. Samo Maganja je nekaj ur po nezgodi podlegel poškodbam. Star je bil komaj 26 let.

DARILNE POŠILJATVE
v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

V DINARJIH

100	DIN. — — —	$ 2.20
200	DIN. — — —	$ 4.00
300	DIN. — — —	$ 5.85
500	DIN. — — —	$ 9.25
1000	DIN. — — —	$18.—
2000	DIN. — — —	$35.—
5000	DIN. — — —	$85.—

V LIRAH

50	LIR — — —	$ 2.90
100	LIR — — —	$ 5.—
200	LIR — — —	$ 9.50
300	LIR — — —	$14.—
500	LIR — — —	$22.50
1000	LIR — — —	$44.—
2000	LIR — — —	$87.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki neredno vozijo, tudi za izplačila denarnih pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim, ki žele, da je denar naglo izplačan, priporočamo, da ga pošljejo po CABLE ORDER, za kar je treba posebej plačati

$1.—.

Vsled razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge evropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
:: : POTNIŠKI ODDELEK : ::
216 West 18th Street, New York

BLAZNIKOVA
Pratika
za leto 1941
Cena 25c
s poštnino vred.
KNJIGARNA
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y

ŠIVALKE —
izurjene dobe delo pri moških klobukih. Zglasite se pri:
KRAFT HAT COMPANY
440 LAFAYETTE ST.
NEW YORK, N. Y.
(2x)

Peter Zgaga

Radiopevci in muzikanti niso bili preveč izbirčni pri izbiri pesmi in melodij, s katerimi so pitali poslušalce.

Novih pesmi producira Amerika vsak teden na stotine. Če so kaj vredne ali ne, je stransko vprašanje.

Glavno je, da je pesem enkrat zapeta v kakšnem gledališču na Broadwayu ali pa v kakšnem nočnem klubu. Naslednjega dne je že tiskana v stotisočerih izvodih. Vsak paglavec na cesti jo žvižga, vsak taksidrajver jo brunda predse.

Potem pa pride na radio. Vsak večer jo je slišati najmanj z desetih postaj. Pojo jo solisti, pojo jo v zboru, jazzbande jo igrajo, da naposled človeka res ušesa bole.

To traja včasi štirinajst dni, včasi več tednov, potem pa—ko da bi odrezal.

Nobena reč na svetu ni tako mrtva kot je taka melodija. Koj za petami ji je pa druga in tretja.

Zdaj so se nam ohladila ušesa. Za kako dolgo, se ne ve.

Zveza ameriških skladateljev, pisateljev in založnikov je namreč prepovedala radio pevcem peti pesmi, ki so v gotovi meri njena last.

— Če hočete peti, boste plačali, — jim je bilo rečeno.

Pevci in muzikantje so bili že v strahu za kruh. Kaj naj počno? Lotila se jih je srečna misel. Ker je zlodej v sili včasi že kakšno muho požrl, so začeli peti pesmi in igrati skladbe starih priznanih skladateljev.

In tako slišimo danes res nekaj dobrega.

Večini ameriških ušes to seveda ne prija, kajti zanje je pesem brez pomena, če se "moon" v nji ne rima z "june" ter če se "remember" in "september" ne ujemata.

Tega duševnega užitka bo pa kmalu konec, kajti med radio družbami in zvezo ameriških skladateljev, pisateljev in izdajateljev se že vrše pogajana, ki se bodo nedvomno ugodno zaključila.

— — —

Ker že omenjam radio, naj omenim še usmiljenega rojaka, ki si je nedavno nabavil radio aparat.

Ko sem bil pri njem, se je oglasil iz aparata kričeč glas ženske, ki je skušala nekaj zapeti.

— Čakaj, bom v program pogledal, — je rekel usmiljeni rojak, — kako dolgo se bo še morala mučiti za tistih petindvajset dolarjev, ali kolikor ji že plačajo. Kaj, celih petnajst minut? Nak, to bi bilo preveč za njeno nežno grlo. Počivat naj bi šla revica, počivat. Mogoče ji bo do jutra odleglo. No, če se je kompanija noče usmiliti, se je bom pa jaz.

Po tem izrazu sočutja in usmiljenja je zaprl aparat.

— — —

Za osvirek naj bo ena iz naše lepe stare domovine:

Gospod Picek in njgova gospa, ki vse življenje niti za potrebo nista imela, sta nekega dne zadela v loteriji glavni dobitek. Žeščkrišč, denarja nič koliko!

Zgradila sta si novo hišo. Ko je bila hiša končana, in je stavbenik čez nekaj mesecev Pickove obiskal, nista mogla prehvaliti hiše.

— Vse je prav lepo, — je dejal gospod Picek. — Od kleti do podstrešja je ena sama reč, ki se nama ne dopade, namreč stranišče.

— Kako to? — vpraša stavbenik.

— Naredili ste posodo iz porcelana, ki je pa seveda pozimi precej mrzla . . .

— Saj sem vendar dal položiti sedež iz hrastovega lesa... — je odgovoril stavbenik.

Gospod in gospa se spogledata. Gospodu se je naenkrat posvetilo in je rekel ženi: — Slišiš, draga, ali ni to tisti leseni okvir, v katerega sva dala vdelati najino povečano fotografijo . . . ?

ŽENITNA PONUDBA
Slovenec, samostojen, srednje starosti, ki ima lep dom, trgovino in nekaj denarja, se želi v bližnji bodočnosti oženiti ter bi se rad v to svrho seznanil s Slovenko ali Hrvatico v starosti od 24 do 33 let, tudi če je vdova brez otrok. Resne ponudbe je poslati na: ŽENINKANADČAN, č. of Glas Naroda, 216 W. 18th St., New York.
5x

Veliki Atlas sveta

Vojujoči se narodi v Evropi vstvarjajo zgodovino. Svetovnih vesti pa ne morete razumno zasledovati brez velikega in zanesljivega zemljevida, kot je naprimer Hammond's New Era Atlas of the World. "Res," boste rekli, "toda po končani vojni zemljevidi, ki so sedaj izdani, ne bodo več dobri." Toda vse drugo je res, kot ta trditev, ako vpoštevamo ta atlas. In tukaj pride poglavitna stvar. Z atlasom boste prejeli izkaznico, s katero boste proti plačilu 25 centov dobili dodatne zemljevide, ki kažejo premenjene meje vseh držav, ki bodo prizadete vsled mirovne pogodbe, in jih boste prejeli tekom 60 dni po zaključku vojne in ko bodo podpisane mirovne pogodbe. (Listek, ki je treba izpolniti in poslati naravnost na zalagatelja, je v vsakem atlasu.) Ti dodatni zemljevidi vam bodo do zadnje natančnosti izpolnili vaš svetovni zemljevid, ki bo natančno kazal Evropo pred vojno in po vojni v celi knjigi. Ta atlas velja samo $2.75 za Združene države in $3.— za Kanado. Ta veliki atlas dobite pri KNJIGARNI "GLASA NARODA", 216 West 18th St., New York.

Kratka Dnevna Zgodba

IVAN PETROV:

Dva volka in komisar

"K meni je prišel komisar," pripovedoval Aljoša, ko je stopil v Mišino kočo, si menil roke in sedem čim bliže k napolajočemu ognju. Miša je bil v starih časih za kočijaža pri gospodi, vozil je trojko in še danes zaslužil rad kak rubljček z vožnjo, dasi je imel samo eno bedno kljuse. Poglasil si je goste črne brke in se vedavo ozrl na Aljošo:

"Ali hoče pri tebi prenočiti?"

"Ne, še danes mora v Vjatko," je odvrnil Aljoša.

"Za pet ran božjih," je strahoma zaklical Miša in v obupu vignil roke. .

"Tiho," je siknil Aljoša in se ozrl na vse strani, kakor da bi lahko kak nepoklicanec slišal pobožni vzdih, zdaj ko so svetniki in druge take reči odpravljeni.

Toda vlaki so še vedno zastajali v zametih, in iz njih so vedno prihajali "višji", prenočevali pri Aljoši, jedli in pili, pa pozabili plačati. Najčešče so celo klelj in grozili z ovadbo. Težko je pač na svetu.

"Tvoj komisar najbrž hoče konja, da bi ga odpeljal v Vjatko, ne?" je vprašal Miša in nalil svojemu gostu šilce vodke.

"Da, hitrega konja. Rekel sem mu, da ga boš ti peljal!"

"Popoldne je že," je ugovarjal Miša. "Do Vjatke je petnajst vrst. Tenta bo vsak čas. To bo moja nesreča, Aljoša."

"Že res, pota so zdaj nevarna, toda komisar je oborožen. Streljal bo."

"No, ako že mora biti . . ."

"Mora biti, Miša," je dejal Aljoša in vstal. .

"Ste zadovoljni tovariš?" je nekoliko pozneje vprašal Aljoša komisarja, ki je mogočno sedel sa stolu, mlaskaje jedel in se mežikaje oziral za mlado gospodinjo. Komisar je bil še mlad človek z gladko obritim obrazom, ki se mu je poznalo, da je vselej dobro jedel. Aljoša se je spomnil, da ima še nekaj za pod zobe. Ponudil je komisarju mleka in sira, ako tovariš izvoli. Aljoša je vedel, da so to zadnji grižljaji, ki jih ima doma, toda hotel je mogočnemu gostu ustreči, kolikor bi se dalo.

Ta pa je odmahnil z roko: "Pusti me na miru s tem!" Ozrl se je za gospodinjo Marfo, ki je ravno odšla v sosednjo sobo. "Imaš morda vsaj tistega konja? Če še danes ne pridem v Vjatko, si vas bom zapomnil, da tu pijete in se obžirate, svojih dolžnosti pa ne vršite. Sabotažniki! Bomo že napravili red!" Aljoši so se zašibila kolena in zamomljal je nekaj nerazločnega, da on ni kriv, ako so zameti.

"Ti si bedak," je zdolgočaseno dejal komisar. Aljoša je pokorno sklonil glavo in šele čez nekaj časa je imel dovolj poguma, da je dejal: "Toda konj je star in suh. Mi tu smo zelo siromašni in to je edini konj v vsej vasi. Do Vjatke pa je polnih petnajst vrst."

"Kolikokrat pa naj ti še rečem, da moram biti v Vjatki še nocoj!" se je zadrl komisar. "Napisal bom poročilo, kakšen red je tukaj, če boš še dolgo okleval."

"Nismo mi krivi, tovariš," je ponavljal Aljoša in se vil. V tem pa je zaslišal cingljanje zvončka, ki ga je Miša privezoval konjičku na vrat. Šel je s komisarjem k vratom in se shulil v dve gube, ko je komisar, videč kljuse, začel strašno preklinjati.

"In tri rublje hočeš za vožnjo?" se je drl komisar. "Ali si zblaznel? " Miša je pokorno ždel na saneh, oblečen v zakrpan, umazan ovčji kožuh in milo ponavljal, da ne more voziti niti za kopejko manj. "Tovariš, dajte mu tiste rublje," je prigovarjal Aljoša. "Saj to je zelo zmerno. Če ne, pridete v Vjatko pred nočjo. Samo na volkove pomislite."

"Pah, volkovi," je prezirno odvrnil komisar in stopil v stare sani, ki so pod težo silno zaškripale. "Poženi, bedak stari."

Aljoša je izdavil nekak pozdrav in se odmaknil. Miša pa je vzel vajeti v roke in nežno pozval svoje kljuse: "Le potegni, golobček."

"Rajši bi dal mrhi z bičem," se je smejal komisar. .

Miša se je delal, kakor da bi mahal z bičem po konju, toda udaril ni in mršavi stepni konjič se je sam spustil v dir. Komisar se je tesneje zavil v svoj debeli novi ovčji kožuh, ki ga je Miša občudoval z zavistjo, ko se je zamotaval v svoje cunje. Ni si upal spustiti se v razgovor s svojim gostom. Zvonček je veselo zvončkljal po zasneženi stepi. Miša pa je sem pa tja prigovarjal konjičku z laskavimi besedami. Kasneje je moral seči tudi po biču, kajti z nastopajočo temo je postal komisar nestrpen in jezen. Naenkrat pa se je Miša stresel. Začul je hripavo, zategnjeno rjovenje.

"Volkovi, tovariš," je dejal in pokazal nazaj. Komisar se je pozorno ozrl, ko je zaslišal zavijanje. Iz gozda sta se bližali dve mršavi prikazni, kakor dve temni senci. Zasledovali sta voz počasi, kakor da si še ne upata bliže. Miša je udaril z bičem po konju.

"Da bi le ne bila že cela tolpa," je pripomnil. Komisar ni rekel niti besede, vzel je iz žepa pištolo in jo držal pripravljeno. "Poženi vendar to svojo mrho!" je zavpil na Mišo, kajti konjiček je začel teči zelo počasi. "Truden je," ga je opravičeval Miša, "pa tudi šibek je. Zdaj vidiš, tovariš, kako sem potreben denarja; trije rublji res niso preveč za tako vožnjo."

"Saj ti jih bom dal," je dejal komisar in se strahoma ozrl na volka, ki sta se približevala. Miša je švignil z bičem. "Prav za prav bi mi moral dati štiri rublje," je pristavil, ko sta se zverini približali za strel. 'Rajši ne streljaj, razdražil ju boš.'

"Bedak!" je kriknil komisar in ustrelil. Ni zadel, oba volka sta, kakor prej, tekla za sanmi. Miša je spet začel:

"Daj mi sedaj tiste štiri rublje, potem boš gotovo pozabil." Zdaj se je komisar omečil. Iskal je nekaj po žepih in Miša je kar zažarel od veselja. Ko je dobil denar, je med mnogim zahvaljevanjem začel priganjati konjička k hitrejšemu teku. Sani so drsele po snegu z mnogo večjo hitrostjo. Zdelo se je, da sta volkova utrujena in da zaostajata. Še enkrat je komisar streljal nanju, nakar sta izginila, dasi je šele zdaj legla na zemljo prava tema. Še nekolikokrat je bilo čuti hripavo zavijanje. Voz je zavil v gozd in ko se je zopet pokazal iz gozda, zveri ni bilo več. Miša se je opogumil:

"Do Vjatke je samo še par vrst, tovariš. Zveri se boje iti dalje. Dobro in srečna svojo unesla. Zdaj se nama ni ničesar več bati."

Zadovoljno je tipal po žepu svojega raztrganega kožuha in si mislil, čuteč pod prsti štiri rublje: "Dober zaslužek! Psa, ki jih je Aljoša naščuval na sani, tudi nista bila zadeta. Ne bo treba kupovati novih in jih zopet učiti. Čez nekoliko dni bo spet kak vlak ostal v zametih. Spet bo vožnja. Toda kdo bi plačal tri ali štiri rublje za teh nekoliko vrst do Vjatke, če bi ne bilo volkov? Tako pa, z volkovi gre to gladko. Oj, pravih volkov pa v naših krajih že davno ni več. Tako, tovariš, na mestu sva."

PREDSEDNIK NAJ ODLOČI . . .

(Nadaljevanje s 1. str.)

rana in stroški ne bodo brez potrebe narasli.

Po mnenju nekaterih kongresnikov bi z uveljavljenjem te predloge izgubila veljavnost Johnsonova postava, ki kot znano, prepoveduje posojati denar tistim državam, ki še niso zadostle svojim prejšnjim obveznostim napram Zdr. državam.

Prizadeta bi bila tudi nevtralnostna postava, katera ne dovolje ameriškim ladjam pristajati v pristaniščih vojskujočih se držav ter določa, da je treba vsak nakup vojnega materijala sproti plačati.

Glede predloge se bo nedvomno vnela v obeh zbornicah vroča debata, toda predsednikovi prijatelji so prepričani, da bo predloga naposled sprejeta, četudi v nekoliko spremenjeni obliki.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

(V angleškem jeziku)

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo $2.—

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izvežbati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York, N. Y.

Trije voditelji svobodne Turčije

Lyonski "Ce Jour" razglablja o možnostih razvoja političnih in vojnih dogodkov na Bližnjem vzhodu ter podaja v tej zvezi naslednje oznake treh najpomembnejših državnikov sodobne Turčije.

General in državni predsednik Ismet Ineni predstavlja odločnost, združeno z veliko pretkanostjo. Ob koncu svetovne vojne je bil zastopnik Turčije na mirovni konferenci v Sevresu. Bil je zastopik premagane države in kdo drugi na njegovem mestu bi mislil, da mora samo pritrjevati razdelitvi svoje domovine. Ismet Ineni pa je z izredno živahnostjo razpravljal o vsaki podrobnosti. Ko so od njega zahtevali pristanek na kako zahtevo, se je delal, kakor da ne razume kaj hočejo od njega. "Oprostite gospoda, jaz sem nekoliko naglušen." Naposled je Lloyd George izgubil potrpljenje in ga je vprašal naravnost: "Ali ste res gluhi, ali pa se le delate in želite, da bi bili gluhi" Ineni pa se je nasmejal in dejal: "Eno in drugo je do neke mere točno." V teh razpravah je dosegel, da je stara Turčija ostala skoro neokrnjena in ko se je vrnil domov, je postal najvažnejši sodelavec Kemala Ataturka pri naporih za preporod Turčije. V splošnem je to odličen človek, zanesljiv, omikan, blag z vsemi osebnimi vrlinami družinskega očeta.

Minister zunanjih zadev Saradžoglu je napravil sijajno in bliskovito kariero. V politiko je stopil s 30. letom in je bil po sedmih letih že finančni minister. Kmalu pa je podal ostavko, ker je želel potovati po svetu popolnoma svobodno. Postal je dijak neke švicarske univerze, potem je odpotoval v Ameriko, da prouči tamošnje življenje. Tudi v Ameriki ni ostal dolgo. Brzojavno je bil poklican domov, da prevzame kretnico zunanjega ministrstva. Poslej vodi turško zunanjo politiko z velikim uspehom.

General Fenvi Čakmak, poveljnik turške vojske, je odločen zagovornik brezpogojne discipline v vojski. Njega ne more nobena stvar omajati. V oni fazi grško-turške vojne, ko je kazalo, da je vse izgubljeno in se je mnogih polaščala malodušnost, je on edini ohranil mirno kri in govoril vojakom: "Vse gre dobro, vse pojde zelo dobro!" Nekoliko dni kasneje se je grška vojska res začela umikati. Vojna se je končala s popolno turško zmago.

CILJ NEMCEV — ATENE?

Kot pravi neko poročilo iz Kranjske gore, so zadnji nemški vojaški oddelki, ki so prišli v Italijo, namenjeni v Atene.

Nemški vojaki, ki so prišli čez Brennerski prelaz in čez Karavanke, so jugoslovanskim vojakom, ki so na straži ob nemški meji, povedali, da so na potu v Atene.

Kranjska gora se nahaja nekaj nad eno miljo od stare avstrijske meje in je majhen trg, toda iz Nemčije ravno v ta majhni kraj prihaja zadnje čase mnogo poročil. Prebivalci Kranjske gore te dni ponoči in po dnevi slišijo brnenje motorjev nemških in italjanskih transportnih aeroplanov, ki prevažajo nemške vojake čez Karavanke v Italijo.

Vojaški krogi v Kranjski gori so izvedeli, da je Nemčija poslala v Italijo okoli 5 svojih divizij. Zadnji teden v decembru pa do sedaj je letelo najmanj 800 nemških aeroplanov v Italijo, nekateri so celo leteli nad Kranjsko goro.

Predsednik Roosevelt odlikovan

"Ameriški kongres za mir in socialno varnost", ki je pod pokroviteljstvom La Salle College v Philadelphiji, je podelil predsedniku mirovno kolajno.

Stare submarine obnavljajo

V ladjedelnici v Philadelphiji počiva že nad dvanajst let več starih submarinov. Zdaj so jih začeli popravljati in obnavljati. Če bodo po popravilu izročeni Angliji ali če bodo vršili službo v domačem vodovju, se ne ve.

Ruski paviljon v Moskvi

Ruski paviljon, ki je bil na Svetovni razstavi v New Yorku, je bil v soboto odprt v Parku za počitek in kulturo v Moskvi.

Paviljon z velikim kipom delavca je bil nanovo sestavljen ter stoji delavčev kip na stopu višje, kot pa so stolpi Kremlja.

Paviljon je bil na newyorški razstavi samo eno leto, nato pa so ga podrli ter ga prepeljali skozi Vladivostok in Sibirijo v 400 železniških vozovih v Moskvo.

POGODBA MED RUSIJO IN NEMČIJO

V petek je bila v Moskvi podpisana nova trgovska pogodba med Rusijo in Nemčijo. Po tej pogodbi bo Rusija Nemčijo zalagala z žitom, petrolejem in raznim drugim blagom, Nemčija pa ji bo v zameno pošiljala stroje in razne industrijske izdelke.

Sovjetsko časopisje je v odločnih besedah zatrjevalo, da je Rusija popolnoma opravičena skleniti z Nemčijo trgovsko pogodbo, kakor tudi z vsako drugo državo, bodisi da je v vojni, ali pa je nevtralna. Moskva je o tem obvestila angleško in ameriško vlado.

List "Izvestja" pravi, da bo letos Rusija sklenila še več drugih trgovskih pogodb, pa če je zapletena v vojno, ali ne.

Nemška radio postaja je včeraj z ozirom na trgovsko pogodbo naznanila, da bo Rusija odprta za prevoz nemškega blaga v najbolj oddeljene dežele.

POLJSKA GUBERNIJA V SESTAVU NEMČIJE.

O priliki prve obletnice ustanovitve poljske generalne gubernije je nemški generalni guverner dr. Frank obrazložil zastopniku lista "Deutsche Algemeine Zeitung" politično vodstvo in politično presnavljanje v zasedeni Poljski. Najprej je še enkrat poudaril, da je z obmejnim sporazumom med Nemčijo in Rusijo z dne 28. septembra lanskega leta bivša poljska republika prenehala obstojati, in da je sedaj poljska generalna gubernija sicer posebno državno telo izven notranjih rajhovskih mej, da pa bo trajno ostala v območju nemške suverenite ali vrhovne oblasti. Zato samo ponavlja, kar je že rekel, da je namreč poljska generalna gubernija trajni sestavni del nemškega rajha pod vrhovno oblastjo nemškega vodje.

Glede Nemcev na Poljskem je dr. Frank izjavil, da bodo vsi izseljeni, ker "ne bi mogli živeti na isti ravni s poljskim narodom." Vendar pa Poljakom zaradi tega ne bo onemogočeno normalno življenje na ozemlju, ki je domovina Poljakov.. Zato jim bo dopuščeno tudi sodelovanje pri vseh javnih ustanovah.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

OTROŠKA PARALIZA — STRAH RODITELJEV.

Čeprav so v zadnjih desetletjih tako zvane otroške bolezni izgubile mnogo svoje grozotnosti in je zraslo zaupanje v medicinsko znanost, zbuja ime "otroška paraliza" staršem še vedno polno grozo. Reči pa je treba, da je mogoče danes to bolezen v mnogih primerih popolnoma ozdraviti, če jo le pravočasno spoznamo in izročimo bolnika zdravniku v roke. S trenutkom, ko so spoznali, da gre tu za povzročitelje bolezni, ki se prenaša od človeka na človeka, je bila dana tudi možnost za uspešno borbo proti njim. Iz krvi obolelih otrok ali otrok, ki so bolezen že prebili, je uspelo izdelati serum, ki novim bolnikom prinaša zdravje če ga le dobe pravočasno.

Bolezen se pričenja večinoma z običajnimi pojavi vročice, ki spominjajo včasih na hripo, včasih pa tudi na želodčni in črevesni katar. Temu se pridružijo posebni pojavi, ki jih povzroča vnetje možganske in hrbtenične mrene zaspanost, velike bolečine v udih, zaobračanje oči. Redko se pojavi tudi otrplost tilnika in hrbtenice. Vročina je večinoma le srednja, lahko traja dan ali več, lahko je enakomerna ali pa pada in vstaja. Skoraj neposredno po vročini, včasih pa tudi med njo se pojavijo mrtvoudi. Ti napadejo bodisi samo majhen del ali pa tudi celotno telo, zlasti roke, noge, trebuh, prsa, hrbet in vratno mišičje, včasih tudi obraz. Najčešči so mrtvoudi na nogah, najbolj se boje otrplosti mišičja v kolenih, ker ima za posledico da se stopalo postavi pokonci.

Ne zapušča vsako obolenje mrtvoudov, temveč izginejo ti pogostoma z boleznijo vred brez sledu. V drugih primerih pa ostajajo roke ali noge otrple več dni, tednov, mesecev ali let. V teh primerih je treba poseči po primernih zdravilnih metodah, ki naj mišice spet okrepijo, po kopelih, masaži, elektriki, telovadbi in ortopedskih vajah, a če vse to ne pomaga, tedaj je mogoče z operativnimi posežki doseči izboljšavo ali ozdravitev. .

Prava epidemijska doba za otroško paralizo ali otrplost tilnika je pozno poletje do tople zgodnje jeseni. V posebni nevarnosti so otroci do štirinajstega leta. Po prvem desetletju so primeri obolenja čedalje bolj redki, v zelo izjemnih primerih napada bolezen tudi odrasle. V omenjeni letni dobi naj bodo starši še posebno pazljivi, najbolje je tedaj v vsakem, tudi na videz lahkem primeru poklicali zdravnika. Otroška paraliza se da namreč tem bolje ozdraviti, čim prej se je lotimo. Tudi serum, ki ga damo prepozno, ne zaleže mnogo. Razen tega je treba bolnike takoj osamiti, da se obvarujejo drugi otroci in mladostniki.

Zunanje okoliščine, kakor majhna, ubožna in nehigienska stanovanja, so videti brez pomena za nastanek bolezni. Ni potrebno, da bi ob pojavu bolezni izgubili glavo in spanje, potrebna pa je največja pazljivost in skrb. .

ZALOGA TEH KNJIG JE POŠLA

Tem potom naznanjamo, da nam je potekla zaloga sledečih knjig:

Cvetje v Jeseni (spisal Ivan Tavčar.)
Hči cesarja Montezume (spisal M. Ridder Haggard.)
Tunel, spisal B. Kellermann.
Pjotr Rasputin (p. Klabund)
Bogovec Jernej (I. Pregelj)
Samosilnik, (A. Novačan.)
Quo Vadis (Sienkiewicz.)
Potop (Sienkiewicz.)
Živi viri (I. Matičič.)
Sužnji (Karol May.)
V Gorah Balkana (K. May).
Morski volk (spisal London)
Poslednji dnevi Pompeja, (spisal Bulver)
Dekle Eliza (Concourt).
Zgodbe brez groze (D. Ravljen).
Umirajoče duše (Ilka Vašte).
Kakor hrasti v viharju — (Strachwitz)
Illustrated World's History, (v angleščini)

KNJIGARNA SLOVENIC

SLOVENSKO - AMERIKANSKI

Koledar :: ZA LETO :: 1941

Pestra zbirka kratkih povesti, zanimivih člankov in poljudnih razprav iz zgodovine, zemlje- in narodo-pisja; kratkih zanimivosti iz vseh dob in delov sveta . . . Informativna knjiga za vsakega rojaka, ki zasleduje svetovne dogodke.

Čitajte zanimiv članek:
"O LOVU IN LOVCIH,"
ki ga je spisal Fr. Troha.

Slovenic Publishing Company

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Cena 50c

Vsoto lahko pošljete v znamkah po 2 cz. 3 cente, če prebivate v Združenih državah.

Posebna priloga:
Trije zemljevidi v barvah: EVROPA LETA 1914.; EVROPA PRED SEDANJO VOJNO; EVROPA L. 1940

NAROČITE GA ŠE DANES

Slovensko-Amerikanski Koledar za l. 1941, Velika Blaznikova Pratika za l. 1941, in Priročni Atlas (38 barvanih zemljevidov) — vse skupaj $1.

OLGA

ROMAN :—: Spisal: FRAN GOVEKAR.

33

"Torej te ne ljubi?" je vprašala Olga po sili. .

"Kajpada me. Še preveč! Kar snedel bi me včasih, ne? Vse mi kupuje, vse daje, naroča, kar se mi le hoče, a obenem ima tudi druge, ki ga stanejo bržčas še več, ne? — Ma, dandanes je tak čas, tako moda, ne? — Ne morem ti dopovedati, kako sem se nekaj let žalostila in togotila zaradi tega. A naposled sem uvidela, da ne pomaga vsa jeza nič in da je pač povsod enako. Vrag ga vzemi, se že uleti, ne?"

Maričina zakonska filozofija je Olgo malone zabavala. Zato se je nasmehnila:

"Morda. Sicer pa te občudujem."

"O, nikar si ne misli, da sem neumna!" se je skoraj raztogotila Marica. "Če so dedci taki, pa da bi me bile sv. Genovefe, ne? Hahaha! Niti na misel mi ne prihaja!"

Olga jo je gledala brez razumevanja.

"Mar ti ne? Kakor hočeš!" se je ljutila Marica. "Ampak neumna si. — Hej, Egon, Viktor, sem kaj pridita! Ali ne boste poslušala? Križ božji, saj sta res že čisto podivjana! Ne letajta po travi — posejana je. — In pazita, da ne pohodita rož! Vidiš, stvar je takale: če si zvesta, se le dolgočasiš in togotiš; če pa se držiš tistega "klin s klinom!" — ma, dandanes je tak čas, taka moda, ne? — imaš zabave dovolj. Nikoli se ne pokesaš, da si zapravila svojo mladost in — no, čisto zastonj tudi ni, ne?"

Olga je nehote močno zardela. Kar ji je brez sramu in okolišanja pripovedovala nekdanja tovarišica, je bilo strašno in sramotno. Takšni so torej današnji zakoni? si je mislila. Pa kako neki se zdaj piše Marica? Kdo je njen mož, kdo je njen ljubimec? Kako bi jo vprašala?

A Marica je nervozno planila, tekla za sinovoma in izginila v parku.

* * *

Novak se je po treh tednih vrnil iz Prage ter je sporočil Olgi, da se v nedeljo pripelje v Ljubljano. Hrepeni, da jo vidi, da govori ž njo, da določita dan poroke . . .

Olga je pismo skrila ter odšla pred prihodom vlaka na izprehod. Tudi Ernico je vzela s seboj in roman, da bi lahko čitala do poldne in se vrnila šele ob eni domov. In odšla je v gozd, kjer bi je ne mogel najti nihče. .

Novak je dospel otovorjen, in še postrežček je nosil ž njim dvoje velikih kartonov. Olgo, Ernico in mater je hotel ljubo presenetiti z nakupi v Pragi in že v naprej se je radoval, kako poreče: "Tole je za Olgo — tole za Ernico — a tole za mamico."

Gospa pa ni vedela nič o njegovem napovedanem prihodu, nobeno pismo ni prišlo, a Olga in Ernica sta odšli na izprehod — kdovekam — in ju pred eno gotovo ne bo domov.

Novak je povesil glavo. Da ni pisma rekomandiral! Zanikrna je današnja pošta, vsako deseto pismo se izgubi! Ali pa ga ukradejo? Hm, nerodno. Zaradi košnje in drugih gospodarskih poslov ne more ostati v Ljubljani preko noči in se vrniti šele jutri. Danes pa odhaja vlak že ob pol treh popoldne. Z večernim poštnim bi dospel v Goričane šele zarana.

Gospe Tratarjevi je bilo mučno, zlasti še, ker je kljuvala v nji slutnja, da je Olga prejela Novakovo pismo in se mu je nalašč odtegnila. Olgino vedenje v zadnjih tednih ji je sploh postalo zagonetno; hči je postala molčeča, zamišljena, kadar pa je govorila o pripravah za poroko, so ji šle besede prisiljeno, skoraj nevolino. Zaslutila je, da Olga kot nevesta ni srečna ter da preti Novaku nekaj zelo neprijetnega.

Smilila sta se ji oba, ljubljena hči, ki je tekom poslednjih let doživela toliko bridkosti in Novak, poštenjak in kavalir, ki je iz ljubezni do Olge pozabil vse, ostal neizpremenjeno vdan ter pripravljen svoji ženi zakon posviliti in pozlatiti. Olga je nehvaležna.

Tako je bila gospa Tratarjeva v mučni nervoznosti napram Novaku pretirano prijazna, za njegove darove preveč zgovorno zahvalna, hkrata pa je vendarle zmedeno oprošča la Olgo, češ, da ji bo gotovo nepopisno žal, da je ni bilo doma. Pa saj pride do ene domov, in gospod Novak se ž njo lahko do dveh še nekoliko pogovori. Ali bi ga smela povabiti na obed? Zelo skromen bo, a naj se zadovolji s tem, kar mu more pač nepripravljena nuditi.

Iz njenih oči in negotovih besed je Novaku skočil v srce sum, da je pismo vendarle prišlo, a da z Olgo ni v redu in da ji njegov poset pač ni dobrošel. Dasi se je v svoji ravni poštenosti branil sumničenja in je rajši verjel najboljše, se Novak zdaj ni mogel ubraniti čuvstvu, da je zanj častno, da izgine.

Tako je z navidezno mirnostjo razložil in razdelil praške spomine ter obenem obžaloval, da se ljubeznivemu vabilu ne more odzvati, ker ima že ob dvanajstih dogovorjen važen sestanek, ki se brez dvoma zavleče blizu do dveh. Novak pri tem ni lagal. Sporočil je Olgi in Ernici najtoplejše pozdrave ter izrazil nado, da se mu skoro nudi prilika in se kmalu zopet pripelje v Ljubljano. Morda bi pa vendar prišli vsaj za par dni na Goričane? Njegov voz je vsak dan na postaji ob prihodu jutranjega vlaka.

Nato je Novak odšel. — Težko mu je bilo v duši in temen strah se ga je polaščal.

Olga je sedela medtem na parobku odžgane debele smreke na planoti za Francoskimi okopi ter zrla nizdol preko Ljubljanskega polja. Bil je veder dan. Šmarna gora pred njo, Triglav na levi. Kamniške planine na desni so stale jasne in plastične za zelenimi polji, hribi in griči..

Olga je zrla, a videla ni zavestno ničesar. Mislila je le na Janka, na njegove poljube in objeme. Vse je gorelo po nji, a Rožanec ji je izginjal v megli. "Troje moških sleparim in izdajam. — Jaz, bedna izgubljenka!"

Roman ji je leža' ob nogah v travi, Ernica je trgala gozdne cvetlice in se lovila za metulji, vpraševala mamico, a ko ni sprejela odgovora, tekala po planoti ter se pogovarjala sama s seboj. Po poti z Rožnika sta prišla dva gospoda. Pomenkovala sta se, gredoč za njenim hrbtom:

"In pri priči sta se ubila?"

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Raznoterosti

SAMO TROJE LETAL IN SEDEM TOPOV.

Bivši angleški poslanik pri berlinski vladi sir Neville Henderson je imel prošle dni v Irwichu govor, v katerem je razpravljal tudi o monakovski konferenci. Branil je pokojnega Chamberlaina z besedami, da je imela Anglija ob času monakovskega sporazuma samo eno letalo tipa Spitfire in dva Hurricana ter samo sedem protiletalskih topov namesto 400, kar predstavlja najmanjše število, ki je potrebno za obrambo angleške prestolnice pred napadi iz zraka. Izjava Hendersona je povzročila v angleški javnosti razumljivo pozornost.

Neki nevtralni potnik, ki je te dni prispel v Lizbono, je pripovedoval portugalskim novinarjem, kakšen je položaj v Angliji in posebno v Londonu. Očividec pravi, da je London na poti popolnega uničenja. Važne ceste in zgradbe so že danes v veliki meri razdejane. Veliko število hotelov in klubov je v razvalinah. Zgradbe kakor na primer: Bath House, Westminster, Devonshire, Mt. Royal, Marble Arch, Mayfair in druge so deloma ali popolnoma uničene. Tudi doki so hudo trpeli in nekateri še vedno gorijo.

V Downing Street so popolnoma porušene hiše št. 11, 12 in 14. Parlament je poškodovan. Londončani živijo kakor v oblegani trdnjavi, vendar pa se ne uklonijo in se nočejo vdati sovražniku.

Angleška vlada je napravila načrt za zameno moških delavcev v vojni industriji. Moške bodo nadomestile ženske. Načrt bo uresničen že v najkrajšem času, izvajati se bo pričel še v teku tega meseca. Ženske bodo postopoma stopile na mesta moških, ki bodo prav tako postopoma uvrščeni v aktivne vojaške edinice. Na ta način bo dobila Anglija kader motoriziranih oddelkov, ker so moški, ki bodo uvrščeni v vojaške oddelke, večilnoma kvalificirani delavci strokovnjaki.

Poleg žensk bodo v angleški vojni industriji zaposlili tudi starejše osebe in lažje invalide. Število žensk, ki bodo uvrščene v tvornice za municijo, znaša blizu pol milijona. Prejemale bodo takšno plačo kakor moški delavci. Najprej bodo pozvane na delo brezposelne ženske, ki jih bodo izurili v posebnih tečajih. Znano je, da so ženske v tvornicah za municijo pokazale veliko uporabnost že v Nemčiji.

PRI PRIČI MRTEV.

V neki majšpenški gostilni so se fantje sporekli in pograbili. Gostilničarju se je posrečilo, da jih je potisnil iz gostilne. Pred gostilno pa so se zopet spoprijeli. Nenadno se je v rokah nekega udeleženca pretepa zablisnil nož, s katerim je zamahnil proti 22 letnemu Ivanu Burgu. Zaradi usodne rane je bil nesrečni Burg pri priči mrtev. .

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

STROŠKI NEMŠKE ZASEDBE FRANCIJE.

Švicarski list "Der Bund" se v eni svojih zadnjih številk bavi s stroški nemške zasedbe v Franciji ter o tem predmetu priobčuje dopis iz Berlina, ki v glavnem navaja naslednje:

"V pogodbi o premirju med Francijo in Nemčijo so določeni stroški za nemško zasedbo dveh tretjin francoskega ozemlja z visoko vsoto 20 milijonov mark na dan. Mesečno znaša to 600 milijonov mark, in doslej je Francija iz tega naslova plačala že 2.4 milijarde mark. Če preračunamo to vsoto na francoske franke po tečaju določenem ob premirju — 1 marka 20 frankov — pridemo do ogromnega zneska 42 milijard frankov, kolikor znašajo zasedbeni stroški za štiri mesece.

Nizki tečaj franka je spočetka omogočal nemškim vojakom da so v Franciji nakupovali najrazličnejše stvari ter jih pošiljali v domovino, dokler nemško poveljstvo ni spoznalo nevarnosti tega početja ter je odredilo, da smejo nemški vojaki tedensko pošiljati svojcem največ 1 kg blaga. Z nemške strani priznavajo te nepovoljne posledice, da pravijo, da so zavezniki leta 1918 še hujše postopali v zasedeni Nemčiji, kjer so za malenkosten denar pokupili naravnost ogromne vrednosti. Antantne sile takrat niso izdale niti najmanjšega ukrepa proti tej razprodaji nemškega imetja. V Berlinu tudi naglašajo, da od dnevnih stroškov 20 milijonov mark nima Nemčija nikakršnega dobička, ker se vsa ta vsota itak potroši za potrebe nemške vojske v sami Franciji. Kar pa se ne porabi v to svrho, pa gre kot podpora francoskim beguncem in brezposelnim."

UKRADENA VREČA ZLATNIKOV.

Policija v Casablanci v Francoskem Maroku je odkrila veliko tavino. Ko so se Nemci bližali Parizu, je Francoska banka poslala iz Pariza v Casablanco svoje zadnje zlate zaloge. Ko je tovor prispel tja, so ugotovili, da manjka vreča z 10.000 zlatniki po 10 in 20 frankov..

Sum je padel takoj na posadko ladje, ki je peljala zlato v Maroko, kmalu pa se je osredotočil na tri mornarje, ki so živeli po grofovsko in povsod pripovedovali, da so zadeli v loteriji. Ko so jih prijeli, so možje priznali, da so po indiskreciji izvedeli za pravo vsebino ladijskega tovora in v resnici odnesli vrečo z zlatniki, ki so jo skrili v ladijski trup. Na njeno mesto so položili vrečo z ovsom. Policija je po natančni preiskavi potem v ladijskem trupu našla še lep kup zlatnikov. .

NEZAŽELJENE USTNICE.

Ustnice so na nepravem kraju prav tako nezaželjene, kakor marsikaj drugega. Ker si v New Yorku celo mestne nastavljenke šminkajo ustnice kakor pač druge ženske, se je morala mestna uprava pobaviti tudi s tem. .

Na mestnih brisačah, ki jih uporabljajo nameščenke, je namreč dosti ustničnih odtisov oziroma odtisov barve na ustnicah a pralec teh brisač zahteva večjo odškodnino za svoje delo. Da ne gre za prav majhne vsote, je razvidno najbolje iz tega, da mora mestna uprava na ta račun plačati letno 10,000 dolarjev več, nego bi ji bilo drugače treba. Uprava je sedaj v okviru štedilne akcije pozvala mestne dame, naj odslej ne puščajo odtisov svojih ustnic na nepravem mestu. Tiste, ki bi se za ta poziv ne zmenile, bodo morale pač plačati poseben prispevek.

Inžinirski oddelek v delavskem ministrstvu

Angleški delavski minister Ernest Bevin je sporočil, da je v svojem ministrstvu ustanovil poseben inžinirski oddelek, ki bo nekakšna posvetovalnica v strokovnih zadevah, posebno kar se tiče municijske industrije.

ZA KOLIKO SE JE POVEČALA SOVJETSKA RUSIJA.

Od septembra meseca 1939 se je Sovjetska Rusija s povratkom nekdanjih ruskih pokrajin od Belega do Črnega morja, po poročilih nemških listov, povečala za 463,000 kvadr. km, to je skoro za dvakratno površino Jugoslavije. Prebivalstvo Sovjetske Rusije je naraslo z 170.5 milijona na 193.2 milijona duš, tedaj za 22.7 milijonov. Od novih prebivalcev odpade večko polovica na zasedene dele Poljske. Prirastek v severnem delu Bukovine in v Besarabiji znaša nekaj nad 4 milijone duš in je tedaj za nekoliko manjši od prirastka po osvojitvi Litve, Latvije, Estonske in dela Finske, ki znaša skupno 5 in pol milijona ljudi. Število zveznih republik Sovjetske Rusije se je s priključitvijo novih pokrajin zvišalo od 11 na 16.

NETIVO SEDANJE VOJNE.

Po ameriških računih je svetovna petrolejska proizvodnja od 135.4 milijona ton v prvem polletju 1938. narasla na 138,4 milijona ton v prvem polletju letošnjega leta. Letos smo torej prekosili višek iz leta 1937. Letošnje številke pa temeljijo seveda le na približnih cenitvah, kajti v sedanjem položaju so točne številke nemogoče. Za najvažnejše petrolejske dežele navajajo Američani sledeče številke:

Združene države (prvo polletje 1938) 81.8 milijona ton, (prvo polletje 1939) 84.5 milijona ton. Rusija 15, in 14.6 milijona ton, Venezuela 13.1 in 13.6 milijona ton; Iran 5.4 in 5.5 milijona ton Holandska Indija 3.7 in 4.4 milijona ton; Rumunska 3.3 in 3.2 milijona ton; Mehika 2.9 in 2.5 milijona ton; Irak 2.2 in 2.1 milijona ton.

Na Bahreinskih otokih so Američani v prvem polletju 1938 pridobili 580,000 ton, v prvem polletju 1939, 520.000 ton. V Savdobi Arabiji pa so isto tako Američani v prvem polletju 1938, pridobili samo 3000 ton petroleja, v prvem polletju 1939 že 160.000 ton a v prvem polletju 1940 celo 360.000 ton.

152 LETNIK V TURČIJI.

Stefani poroča iz Carigrada, da živi v naselbini Muntaziji pri Izmidi starec, ki ima 152 let. Mož ima tri sinove, ki so tudi Metuzalemi svoje vrste. Vsi trije so prekoračili stoto leto. 152 letnik je še tako telesno čvrst, da lahko hodi po nekoliko ur daleč.

ČE ŠE NE VEŠ, ZDAJ IZVEŠ:

da je bolgarski vojni minister ukinil letalsko zvezo med Sofijo, Solunom in Carigradom ter jo nadomestil z letalsko progo Sofija—Bukarešta;

da se nahaja bivši podpredsednik francoske vlade Camille Chautemps z družino na krovu ladje, ki potuje iz Lizbona v Ameriko;

da je bil v Bukarešti aretiran bivši predsednik rumunske vlade Argetotanu;

da je špansko sodišče v Valenciji izreklo 21 smrtnih obsodb proti osebam, ki so delovale za državljanske vojne proti generalu Franku;

da pripravljajo v Sovjetski Rusiji veliko proslavo ruskega vojskovodje generala Suvorova;

da ima Madžarska po najnovejšem ljudskem štetju 13 milijonov 490 tisoč prebivalcev;

da bodo japonsko luko Yokohamo preuredili v največje pristanišče na Japonskem;

da je madžarska vojna industrija povečala svojo proizvodnjo;

da nameravajo Japonci sezidati 300,000 hišic za delavce in nameščence;

da bo angleški kralj Jurij VI. v kratkem govoril o angleško-sovjetskih odnošajih;

da so se v španski provinci Granadi pojavili roji kobilic, ki delajo ogromno škodo na poljih in travnikih;

da stoji v Pragi 150 velikanskih palač, ki so po svojih zakladih enakovredne muzejem;

da nemški tisk odločno zavrača pisanje londonskih listov, ki so poročali, da je izvajanje Chopinovih del v Nemčiji in na ozemlju poljskega guvernementa prepovedano;

da imajo v Bolgariji letos slabo letino žita, sadja in vina;

da vlada v Sibiriji mraz ter imajo 37 stopinj pod ničlo;

da je prišlo v pariški električni centrali do strahovite eksplozije, ki je zahtevala med delavci več smrtnih žrtev;

da sta postala bolgarska učenjaka dr. Stranski in dr. Konzulov častna doktorja bratislavske univerze;

da so v Nemčiji izdali novo odredbo glede zvonenja, da se ne bi ljudje preveč vznemirjali zaradi alarmov o priliki napadov iz zraka;

da je Hitler poslal na dan obletnice turške republike brzojavno čestitko prezidentu Izmetu Ineniju.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZIKALIJE.

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor ..... .50
ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor ..... .50
ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor ..... .50

Zorko Prelovec—15 SAMOSPEVOV za glas s klavirjem 1.25
ŠEST PESMI ZA GLAS IN KLAVIR .....1.—
ALBUM SLOVENSKIH NARODNIH PESMI za glas in klavir 1.—

Franc Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV ..... .65

Gerdo Juvanec—IZ MLADIH LET, moški zbori ..... .65

Peter Jereb—OSEM ZBOROV (moški in mešani) ..... .50

Moški zbori

OSKAR DEV:
Barčica; Oj, moj šocel je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pojdemo 20

OSKAR DEV:
Srečno, ljubca moja; Ko ptička na tuje gre; Soči; Moj očka ima konjička dva; Dobiv sem pisemce; Slovo; Je vpihnila luč .40

EMIL ADAMIČ:
Modra devojka (belokranjska...20
Vso noč pri potoci 20
Jurjeva 25
Hodi Micka domo; Kaj drugega hočem; Zdravica 20

VASILIJ MIRK in A. GROBMING:
Vetrič; Po gradini 30

FERDO JUVANEC:
Zjutraj 20
Slovanska 20

PETER JEREB: Pelin roža; VASILIJ MIRK: Podoknica 20

ZORKO PRELOVEC:
Ko so fantje proti vasi šli.....20
Le enkrat še 20
Slava delu 20

HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan pies 35

NOTE ZA KLAVIR ALI HARMONIKO

1. SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA .....
2. PO JEZERU KOLO .....
3. BARČICA MLADI KAPETANE .....
4. OHIO VALLEY SYLVIA POLKA .....
5. TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ .....
6. SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ .....
7. DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLJAJ....
8. ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (mazurka)

SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ 35
DEKLE NA VRTU
OJ, MARIČKA, PEGLAJ .....
ŽIDANA MARELA (polka)
VESELI BRATCI (mazurka).....

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) .5
Orlovske himne (Vodopivec) .....
Slovenski akordi, 22 mešanih in moških zborov (Karl Adamič) .7
Trije mešani zbori (Glasbena Matica) .....
V pepelnični noči, kantata za sole, zbor in orkester, (Sattner)....
Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) .....
Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo .....
Naši himni, dvoglasno .....
Gorski odmevi, (Laharnar), II. zvezek, moški zbori .....

ZA TAMBURICE:
NA GORENJSKEM JE FLETNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk ..... .75
Slovenske narodne pesmi za tamburaški zbor (Bajuk) ..... .75
Bom šel na planince, (Bajuk), podpuri ..... .50

ZA CITRE:
Poduk za citre. — 4 zvezki — (Koželjski) ..... 2.—

ZA KLAVIR:
Buri pridejo. — Koračnica — ..... .20
Josip Pavčič: NAROD POJE (za mlade pianiste)
84 slovenskih narodnih pesmi za klavir in z besedilom $1.35

PESMARICA GLASBENE MATICE
103 moški zbori, uredil A. Čerin $1.85
Slovenske narodne pesmi, Janko Žirovnik
I. zvezek, 123 pesmi za moški ali ženski zbor 1.25
II. zvezek, 77 pesmi za moški in mešani zbor 1.25
100 narodnih pesmi za moški in mešani zbor, Emil Adamič ....1.—
FANTJE NA VASI, 18 narodnih za moški zbor, Ciril Pregelj.. .50

Naročilo pošljite na:

"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

LJUDSKA KUHARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Ako je v Vaši naselbini zastopnik "Glasa Naroda", lahko dobite pri njem Slovensko-Amerikanski Koledar za 1941.

PESMARICA "Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Čerin

Stane samo $2.—

To je najboljša zbirka slovenskih pesmi za moški zbor. Pesmarica vsebuje 103 pesmi. — Dobite jo v Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 W. 18th Street, New York, N. Y.